

nasja vsak četrtlet in velja
poštino vred ali v Mari-
boru s pošiljanjem na dom
na celo leto 32 Din, pol leta
16 Din, četrt leta 8 Din. Izven
Jugoslavije 64 Din. Naročnina
se pošlje na upravnništvo
»Slov. Gospodarja« v Mari-
boru, Koroška cesta št. 5. —
List se dopušlja do odpa-
vedi. Naročnina se plačuje
vnaprej. Tel. interurban 113.

Posamezna številka stane 1-50 dln.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. Rokopis
se ne vračajo. Upravnništvo
sprejema naročnino, inserate
in reklamacije.
Cene inseratov po dogovoru.
Za večkratne oglase primeren
popust. Nezaprite reklamacije
so poštine proste. Čekovni
račun poštne urada Ljub-
ljana 10.603. Telefon inter-
urban 113.

2. številka.

Maribor, dne 13. januarja 1927.

61. letnik.

I.!

Bralci »Slovenskega Gospodarja« ste gotovo že uga-
dali, kaj pomenja številka I. Prva je skrinjica SLS na vseh
volilnih mariborske oblasti za volitve v oblastne skupšči-
ne. Iz tega razloga je številka I. vredna največje pozor-
nosti. Klicaj, ki je postavljen za številko I., izraža poziv,
da vsi vržete na dan volitev 23. januarja volilne kroglice
v I. skrinjico, v skrinjico SLS. Ta poziv je med vsemi sloji
in stanov slovenskega naroda našel najjačji odmev. Slo-
vensko ljudstvo bo 23. januarja v strujenih vrstah galso-
valo za SLS.

SLS to veliko zaupanje, ki ga uživa med vsemi krogi
in sloji slovenskega ljudstva, tudi v popolni meri zasluži.
SLS je stranka slovenskega ljudstva. Nobena druga stran-
ka nima programa, ki bi bil vzrastel iz slovenskih tal.

Stranke slovenskega liberalizma: gosposkega (samo-
stalna demokratična stranka) in kmetskega (samostojna
kmetska stranka), in materialističnega brezbožnega socia-
lizma (socialna demokratična stranka) so prišle iz tujine.
Načela teh strank so bila izposojena pri drugih narodih in
zanesena na slovenska tla, da bi v slovenski zemlji pogna-
la korenine. Za takšne rastline pa med našim narodom ni
ugodnih tal.

SLS je vodilne ideje svojega programa zajela iz duše
našega naroda. Kar je slovensko ljudstvo snovalo v svo-
jem duhu, po čemer mu je stremelo in hrepenelo srce, vse
to je našlo izraza v programu naše stranke. »Za vero sve-
to in domovino drago«, je bilo že od nekdaj geslo sloven-
skega ljudstva in z njim in v njem stranke slovenskega na-
roda. Za vero naših očetov, za zemljo naših pradedov: to
je ne toliko bojni klic, temveč predvsem delovno vodilo
naše stranke.

Naša stranka je ne samo v svojem programu, marveč
v svojem praktičnem delovanju obsegala in gojila vse to,
kar pospešuje duševni in telesni blagor našega ljudstva.
Slovenska kultura in prosveta, izobrazba naroda in o-
sobi mladine, gospodarski obstoj in napredek naroda, vseh
stanov in poedincev, politična svoboda in samostojnost slo-
venskega ljudstva: to so bistvene točke, o katerih je SLS
ne samo venomer govorila in pisala, marveč požrtvovalno
in vztrajno delala med našim ljudstvom.

Slovensko ljudstvo ve to dobro ceniti in to tudi pra-
vilno ocenjuje. Ono dobro ve, da se naša stranka edina
poteguje za verske in narodne svetlinje slovenstva. Ono je
prepričano, da je SLS bila tista stranka, ki je napenjala
vse sile, da se naše slovenstvo ni utopilo v nemštvo in ita-
lijanstvu ter da se ne bi utopilo v nekem jugoslovanstvu,
v katerem bi izginito z vsemi svojimi narodnimi, verski-
mi in kulturnimi vrlinami. Naše ljudstvo je do dna duše
preverjeno ter dobro čuti, da je to globoki smisel borbe
naše stranke za samoupravo in avtonomijo slovenskega
ljudstva.

Temu svojemu globokemu prepričanju daje slovensko
ljudstvo izraza pri vsakterih volitvah s tem, da glasuje za
kandidate SLS. To je bilo doslej, to bo v pomnoženem ob-
segu tudi v bodoče. Zato pa slove za volitve 23. januarja
geslo slovenskega ljudstva: I. I. Prva je skrinjica stranke
slovenskega ljudstva, ona bo dobila volilne kroglice nas
vseh!

Zbirajte za volilni sklad

Divji lovec Bartek Gronikovski.

(Poljski spisal K. Przerwa-Tetmajer; preložil Alojzij
Benkovič.)

Včasih je tudi medvedu od blizu gledal v oči, ko je
za zadnjih nogah stoječ mahal s tacami in bliskal z očmi,
videl je tudi, kako je metal za seboj med zadnji nogi de-
belo kamenje, kose lesa, sploh vse, kar mu je prišlo pod
tace. Zadet ris se je na Sivem vrhu na Oravi vrgel na nje-
ga s tisove veje, a Bartek ga je med skokom srečno zadel
s puškino cevjo in ga ž njo odbil. Ris je še skočil na tla,
pa je bil že oslabljen, da mu je samo ramo pregrizel in
mu obraz razpraskal. Potem je padel, ustreljen v trebuh.

Puške je imel Bartek shranjene na raznih krajih. Pod
Vološinom, nedaleč od Velike Siklave, pri Petih skalah
je imel dvocevko, pod Rogočem je imel drugo, dve eno-
cevki pa nekje drugje. V puške je bil zaljubljen. Če je kje
videl katero, ki mu je bila všeč, je prodal zadnje tele in
kupil puško. Ženi je razlagal, da to ne more biti drugače.
Kaj bo, če pride ovadba z Ogrskega od grofov Salamonov,
ali pa preiskava iz zakopjanske graščine, pa ne bo pri-
liši niti ene puške, niti enega užgalnika!

Ni drugega pri roki kot ključ, iz katerega streljajo
stroci... Hajduki ga zasledujejo po cestah, on pa jo
maha dalje s pivo v ustih kot bjačanski rihtar ali pa župan
iz Poronina. Saj ga pač nihče ne bo preiskoval, da ima za
pasom rožiček s smodnikom, v mošnji kroglice in šibro za
zajee in race, povrhu pa užigala, platneno bisago za divja-
čino, pod plaščem pa živeža za dva ali tri dni. Koraka ka-
kor bi šel v gozd po drva ali pa na delo. Pa gre vendar
zdaj v javorinske gozde na Spiž, zdaj v guberske na Oravo.
Kako bi bilo to mogoče, ko bi imel samo eno puško? Več
mu je bilo za puško, nego da bi jo nosil. Še peta bi mu

V vse druge skrinjice prazno roko!

Na dan volitev, 23. januarja, bodo volilci stali pred
volilnimi skrinjicami, ki bodo svoje prazne vratove stego-
vale proti njim. Ne bo jih toliko, kakor pri volitvah v na-
rodno skupščino, pa jih bo vendar precejšnje število: 4, 5,
6 ali celo več po raznih okrajih.

Volilec se ne bo težko odločiti, v katero skrinjico
naj vrže svoje kroglice. Odločitev je že padla ter se gla-
si: Vsi bomo glasovali v prvo skrinjico, ki je skrinjica
stranke slovenskega ljudstva!

Nobena druga skrinjica, ki bo na volišču postavljena
kot nabiralka glasov za kakšno drugo stranko, ne sme pri-
čakovati od slovenskih volilcev kakšnega prispevka v ob-
liki darovanih volilnih kroglic. Nobena druga stranka ne
zasluži našega zaupanja, marveč našo odločno odklonitev.

Stranka samostalnih demokratov pod vodstvom Srba
Pribičevića in Slovenca Žerjave je v veliki, celo v največji
meri kriva žalostnih razmer, ki sedaj vladajo v državi, in
zlasti v Sloveniji. Ona je grobarica Slovenije, njenih samo-
upravnih in avtonomnih pravic, katere je vse vrgla v žrelo
brezumnega, do skrajnosti izvedenega in v posledicah nad
vse škodljivega centralizma. V žrelo tega krutega centra-
lizma so izginile ne samo vse svoboščine in avtonomne
pravice Slovenije, marveč tudi velik del našega narodnega
premoženja. Začetek gospodarskega propadanja našega
ljudstva je bil storjen s sklepom vlade meseca jan. 1920 o
zamenjavi kron za dinarje v razmerju 4:1. Za ta usode-
polni sklep nosi odgovornost slovenska demokratična stran-
ka, ki je imela v takratni vladi svojega zastopnika v osebi
glavnega »Jutrovega« urednika dr. Kramerja. Na rovaš
njene odgovornosti je treba staviti vsa povznanja davščin,
za katera je glasovala o priliki sprejetja raznih dvanajstin
in državnih proračunov. Kako razume ta stranka globoko
posegati v slovenske žepce ter jih izpraznjevati, dokazujejo
razna njena gospodarska podjetja, razne liberalne banke,
med katerimi je zadnji čas žalostno zaslovela Slovenska
banka. Tako je samostalna demokratična stranka glavna
grobarica slovenstva, njegove politične svobode in nje-
gove gospodarske življenja, s svojimi čelniki pa, ki jih
kakor »Domovino«, brezplačno vsiljujejo slovenskemu
ljudstvu, ga še hoče tudi duševno-upropasti.

Za ono usodno zamenjavo kron za dinarje v razmerju
4:1 je tudi odgovorna socialnodemokratična stranka, ki je
v takratni vladi početkom leta 1920 bila zastopana s svojim
voditeljem Antonom Kristanom. Socialnodemokratična
stranka je po svojem političnem programu centralistična,
in zato ji ni in ne more biti mesta med našim narodom.
Tudi delavstvo, ki ji je nekaj časa v precejšnjem številu
sledilo, ker je verovalo njenim obljubam in se dalo pre-
slepiti po njenih hujškarjih, ji je obrnilo hrbet. Razcep-
ljena v razne struje in dele, brez voditelja z ugledom nudi
ta stranka sliko neozdravljive bolehavosti in propadanja.
Kdor bi glasoval za njo, bi ga bilo samega treba smatrati
za političnega bolnika.

Tudi Puceljova skrinjica bo 23. januarja moledovala
za kroglice, pa jih ne bo dobila, ker jih ne zasluži. Samo-
stojna kmetijska stranka je slovenskemu ljudstvu naložila
suženjstvo velesrbskega centralizma, in sedaj še hoče slo-
vensko ljudstvo spraviti v suženjstvo velehrvatske politike
Stjepana Radića. Radić ne sme v Sloveniji komandirati ter
tudi ne bo komandiral. Kdor bi glasoval za Radićevo stran-
ko, ta bi odobral izdajalsko Radićevo politiko, ki obsoja
hrvatski in slovenski narod v politično robstvo velesrbs-

prav prišla. V Glinski dolini prav pod Strmim vrhom je
lep kraj, kjer bi jo skril — luknja pod skalo med smreka-
mi. Če bi tudi kdo zlezal noter, bi ničesar ne opazil. Suho
je pa tudi to skrivališče kot krompirjevina...

Ko je tako govoril, je žena samo težko vzdihnila. Rada
je imela svoja teleta in platno, ki ga je sama tkala, tudi se
ne da tajiti, da so bili doma malokdaj brez mesa, čeprav
so imeli štiri puške. Pri peti puški — bila je krasna dvo-
cevka, lepa kot oko — pa se je Bartku žena zasmilila. Ni
ji prodal niti teleta niti platna, ampak je dvocevko zame-
njaj za čisto nov plug in za petnajst desak, s katerimi bi
bili morali obiti streho na koči, ker je že zatekalo vanjo.

Kadar je šel Bartek Gronikovski na lov, je vselej po-
kleknil pred hišo, pobožno pomolil in za dve stvari prosil
Boga: da bi imel srečo z divjačino in da bi srečno srečal
gozdarja grofa Salomona iz Javorine, nekega Dobrovol-
skega, doma iz Murovanske Lipnice, Poljaka, ki je za
ogrsko mejo stopil v službo. Bartek je imel silno jezo na
tega človeka, in sicer zato, ker ga je gozdar imel na sumu
in je stikal za njim. Dasi Bartka nikoli ni videl s puško,
je vendar kazal na njega kot na najnevarnejšega divjega
lovca. Nekoč se je zgodilo, da je Bartek na ogrski strani
podrl rogača, Dobrovolški je pa slišal strel. Čeprav je
Bartek puško in rogača dobro shranil in sklenil, da pojde
še drugi dan ponoči po plen, in čeprav je potem, ko je
bil z volčjim dirom stekel skozi kos lesa in preskočil ob-
mejni potok med Ogrsko in Poljsko, z dračjem na rami šel
proti domu: vendar je Dobrovolški, katerega je bil pri-
vabil strel, stikal naokoli, dokler ni opazil Bartka z dra-
čjem ter kar v škornjih prebredel vodo, pa naravnost proti
njemu. Bartek ni zbežal, ker se je čutil na svojem in ni
hotel, da bi s tem vzbujal še večjo sumnjo.

kemu centralizmu in v najhujše gospodarsko izkoriščanje
našega naroda. Samostojneži in radičevci so ljudstvo tola-
žili z raznimi obljubami o gospodarskih ugodnostih, ki jih
bo ljudstvo prejelo od njihove vlade. Vse te gospodars-
ke ugodnosti so izostale, pač pa so pod radičevsko vlado
narasla gospodarska bremena, ker je naše ljudstvo pre-
teklo leto plačalo za 426 milijonov kron več neposrednih
davkov. To so gospodarske pridobitve radičevcev za slo-
vensko ljudstvo.

Iz vsega tega sledi za vsakega pametnega in poštenega
Slovenca zaključek in sklep: v skrinjice samostalnih demo-
kratov, radičevcev in socialnih demokratov prazno roko!

Iz delovanja Pucelja in Radića.

PUCELJ KOT MINISTER PREGNAL VERONAUKE IZ
ŠOLE.

Pucelj in njegova stranka se bosta za te volitve zopet
postavljala, kako bo katoliška Cerkev in vera ravno v Puc-
lju in njegovi Radićevi podružnici v Sloveniji našla naj-
boljše varstvo. Ker pa je vsako trditev treba dokazati, pa
bomo mi prinesli dokaz, da ga minister Pucelj ne bi mogo-
če pozabil!

Iz kmetijskega ministrstva, kjer je ministroval g. Pu-
celj, je dne 17. avgusta 1926, št. 35.659-II, izšel odlok,
s katerim se je ukinil veronauk na vseh šolah, kjer sploh
odločuje kmetijsko ministrstvo. To se je tudi povsod izvr-
šilo. V Mariboru pa dotični odlok ni prišel. Ker ni prišel,
nihče o njem ni izvedel in tako je dosedanj katehet hodil
še nadalje poučevati veronauk v mariborsko kmetijsko šo-
lo (specijalno vinarsko in sadjarsko šolo). — Dne 16. nov.
1926, št. 48.799-II, pa je ministrstvo sporočilo, da to ni v
smislu prejšnjega odloka. Ker pa vodstvo šole odloka še
sploh ni prejelo, se je z novim odlokom z dne 8. dec. 1926,
52.045-II, ponovno odredilo, da se mora prekiniti verouk,
vsled česar je pretekli teden prenehalo poučevanje vero-
uka.

Razni izgovori, ki jih pri tem navajajo vsi nasprotni-
ki verouka in bi ga gotovo tudi g. Pucelj, da v strokovne
šole verouk ne spada, ne le da niso utemeljeni, ampak
jasno razkrivajo namen, izriniti verouk iz šol. Naši kmetje
pa, ki svoje sinove pošiljajo v te šole, hočejo in zahtevajo,
da se verouk tudi v teh šolah poučuje. Zato bodo na tako
stališče in postopanje ministra Pucelja dali pri prihodnjih
volitvah odgovor, kakor si ga je s tem odlokom zaslužili!

K temu pripominjamo še to, kar je »Slovenski Gospo-
dar« že enkrat poročal, da je nosilec Radić-Puceljeve liste
v ljutomerskem okraju Roškar javno obsojal to početje g.
ministra Pucelja. Javno pa ga bomo obsodili tudi mi volilci
dne 23. januarja in noben kmet-poštenjak ne bo volil Ra-
dić-Puceljeve stranke!

RADIĆ PROTI JESENSKIM SOLSKIM POČITNICAM.

Od vseh strani dobivamo pritožbe, da je mnogo staršev
in gospodarjev kaznovanih za precej visoke denarne kazni,
ker šolski otroci v jeseni radi nujne paše niso mogli v šolo.
Celo leto je bilo silno deževje in radi tega je poginilo mnogo
krme. Da se bo mogla živina vsaj za silo prehraniti čez zimo,
je bil ubogi kmet prisiljen vzeti šolske otroke za pastirje.

Ali na ovadbo liberalnih (demokratičnih) učiteljev je se-
daj po vseh okrajih na stotine kmetov in siromašnih staršev
občutno kaznovanih. Od kod te hude kazni? Zakaj so od-
pravljene jesenske počitnice?

Dobrovolški sname dvocevko, pomeri in: »Stoj!«
Bartek je obstal.

Dobrovolški pa k njemu. »Ti si streljal! Kaj si ustro-
lil, kje si spravil?« Bartek se zaklinja, da on ne, pa ne, da
naj mu obe nogi prirasteta k tlom (sam Bog dobro ve, da
človek v taki stiski ne more početi drugače), prisega, naj
se kar mrtev vrne, prisega pri svojem patronu in pri sv.
Magdaleni, ki mu je baš prišla na misel, — a Dobrovolški
ne verjame. Bartka je pograbil jeza, da mu ne verjame,
ko mu tako prisega, češ, da s tem žali svetnike, ki jih kliče
za priče. Kako je mogoče, da bi kdo človeku ne verjel, ko
prisega na svojega patrona in na sveto Magdaleno? Srdite
kriči, kdo da ima pravico do njega, ko je tu poljska zem-
lja, pa ne ogrska, — in hoče naprej. Dobrovolški pa, da
mu že pokaže Poljsko in Ogrsko, ga udari s kopitom po
plečih. Gozdar je bil korenjak, Bartek srednje rasti. Do-
brovolški mu zveže roke s konopcem, ga drugič udari po
plečih, po glavi, pa hajd ob vodi naprej. Gnal je Bartka v
Levoč k sodnji. Srce se je burilo Bartku, čudo, da mu ni
počilo, kajti če bi bil tudi kriv, bi vendar Dobrovolški, ki
ga ni zaslišal na strel, ga dobil brez orožja in slišal nje-
govo prisego, moral priznati, da je nedolžen. Vso pot se
je z notranjim prepričanjem držal tega nazora, da mora
tako biti, in je kričal in dokazoval.

Dobrovolški pa ga je neprestano bil s kopitom. Ker
pa so pri sodnji v Levoču izpustili Bartka zaradi pomanj-
kanja dokazov, ga je Dobrovolški spremil do meje in ga
zopet bil, kakor je hotel, tako da Bartek skoro mesec dni
ni mogel vstati. Čudo, da mu meso ni odpadlo od kosti, in
luknjo je imel v glavi.

Ker pa mu Dobrovolški ni verjel in ga je s tem raz-
žalil, ga za mejo po krivem prijel, ga gnal v Levoč, tepel
in ranil, ga pognal v bolezen in stroške, ter ga za dalja

Ko je bil leta 1924 dr. Korošec minister prosvete (za šolstvo), je na našo prošnjo izdal naredbo, da se šolskim otrokom v slučaju potrebe lahko dovoli dopust (počitnice) za jesenske mesece.

Za Korošcem pa je prišel za prosvetnega ministra sam Stefan Rauč. Na željo učiteljstva Radič naše prošnje za jesenske počitnice ni rešil in se je zavzel za polne počitnice.

Kmeti! Volilci! Radiču in Radičevcem ter demokratičnemu učiteljstvu se zahvalite, da so jesenske počitnice odpravljene in da vas sedaj še kaznujejo.

Ali boste v zahvalo za to volili 23. januarja Radičeve kandidate Lipovška, Kirbiša, Novačana, Windiša in druge? Nel Tega storiti ne morete, ker ste s tem proti svojim koristim! Volite edino prvo skrinjico!

Samostojni demokratje proti kmetu in Petovarjevo strašilo.

SE ENA DEMOKRATSKA NAKANA PROTI KMETOM.

Demokratska mestna gospoda dela na to, da se uvede nov lovski zakon, po katerem bi cele oblasti bile eno lovišče. Do sedaj je vsaka občina za se lovska edinica. Občina dobi lovsko najemnino ali zakupnino. Če bi pa šlo po zahtevi demokratske gospode, naše občine ne bodo dobile več tega denarja v svojo blagajno, ampak bo tudi ta denar romal v centralistično kaso v Beograd.

In še eno bi gg. demokrati radi »našpili« kmetom. Po novem načrtu lovskega zakona kmeti ne bi mogli več biti lovci. Gospoda iz demokratske stranke namreč zahteva, da bo samo tisti lovec dobil lovsko karto, ki bo imel posebno lovsko šolo, tečaj ali izkušnjo. Kje pa ima kmeti ali delavci človek čas, da bi obiskoval tako šolo.

Take protikmetne namene imajo demokrati. Da bi kmete slepili, so napravili za kandidate razne Vračiče, Smo-nige, Finžgarje, Petovarje, Mravljake itd. Vsi ti stojijo pod komando advokata dr. Lipolda, advokata in lovca dr. Goriska in še drugih mestnih demokratskih lovecev.

Kmeti! Volilci! varujte se demokratskega zla in spustite svoje volilne kroglice kar v prvo skrinjico, ki je naša. Po-vejte to tudi vsem znancem in prijateljem!

DEMOKRATSKI GOSPODI JE LJUBSA DIVJACINA NEGO KMETSKI TRPIN.

Slučajno sta mi okrog novega leta prišla v roke »Jutro« in »Tabor«. Ostrmel sem, ko sem v teh liberalnih listih čital poziv, da se v letih 1927 in 1928 ne bi smelo divjačine streljati. Svojim očem nisem mogel verjeti, kako morejo ti listi kaj takega zapisati in natiskati. Saj je vendar znano, da dela divjačina veliko škodo kmetiskim pridelkom.

»Jutro«, »Tabor« in »Domovina« so časniki, ki jih izdajajo in vsiljuje liberalci ali demokrati. In ta stranka vsiljuje za volitve 23. januarja svoje kandidate, n. pr. za Maribor levi breg Vračiča in Smoniga, za desni breg Finžgarja, za Ptuj in Ormož Petovarja in druge.

Kmetje! Ali morete glasovati za stranko, ki v svojih listih že sedaj piše, da se naj ščiti divjačina? Mislimo, da noben kmeti človek ni padel na glavo, da bi volil demokratsko stranko, ki v »Jutru« in »Taboru« piše, da se dve leti naj divjačine ne strelja!

Demokratski stranki so torej fazani, zajci in lisice ljubše nego kmeti!

Mi pa pravimo: Proč z zajci, proč s fazani, proč s škodljivci — samostojni demokrati!

PETOVAR Z BAVBAVOM FRANCOSKEGA VINA — RAZKRINKAN!

Kandidat SDS za ptujski okraj si ni upal pred volilce kot kandidat SDS, pa se je skrtil za uradno kuverto okrajnega zastopa, s katero je povabil vinogradnike v Ormož na protestno zborovanje zoper uvoz francoskega vina, ki bi grozil ubiti naše vinogradništvo. Ker je bilo vabilo uradno, se je splošno smatralo, da gre za kako stvarno zadevo. Vinogradniki so prišli, poslušali, a doznalo se je, da je bilo vse le maneuver g. Petovarja, ki se je na ta način hotel predstaviti vinogradnikom kot edini rešitelj, če ga seveda izvolijo.

Časa odtrgal od gozda: zato mu je Bartek Gronikovski prisegel maševanje, pa ne kar tako. Ali bi ga obstrelil ali ustrelil? Kaj bi to izdalo? V prvem slučaju se pozdravi, v drugem pa izgine na mah, da bi sam ne vedel, kako.

Bartku ni bilo dosti tako maševanje, kakršno je izvršil nad nekim liptovskim strelcem, ki mu je ukradel dva kozla, ko je bil utrujen zaspal poleg njih, ujetih v grozni nevihti in z neverjetnim naporom. Bartek ga je ugnedel od daleč in si ga zapomnil. . . Tri dni se je vlačil po gorah, nič mu ni prišlo pod strel, dež in toča sta ga prala, po snegu se je udril na Cubrini, čudo, da ni zdrsnil v jezere, dokler mu nazadnje sam Bog ni poslal plena, a ta tako, da je z dvema streloma iz dvocevke ubil dva kozla. Komaj da se ga je še duša držala. . . Ta Liptak pa se je prikradel k njemu spečemu in mu ukradel plen. Še puško bi mu bil vzel, ko bi je ne bil Bartek še v spanju držal v roki. Ej! Ko ga je čez dva tedna Bartek ugnedel na pobočju pod Ogrsko Tomanovo, — pritisnil je k licu in ustrelil. Naravnost v glavo je meril in tja je tudi zadel. Pa je napravil neumnost! Ne samo, da se liptovski strellec ni zgrozil in zapazil, da umira, ker za to še časa ni imel, ampak še vedel ni, kdo ga je ubil, ker Bartka ni videl. Ali je to maševanje? To je nič!

Gozdarja Franceta Horvata in hajduka Bunkoša je obstrelil za smreko stoječ. Ubiti jih ni hotel, ampak jih samo odvaditi, da bi ne zasledovala divjih lovecev. Poslal jima je svinca, pokosal pa sta odzdravela. Bunkoš je izstopil iz svinca, pod noge, se je Horvat pa je bil potem še huji. Pre-strelil je tudi s kroglo ramo nekemu gozdarju iz Kokave, ki ga je prestrašil pri srnah. Ustrelil je nanj, hotel ga je — kar je res. Je res — zadeti v tilnik, pa ni zadel. A kaj je bilo vse to? Z Dobrovolskim pa mora biti drugače! Treba si je kaj izmisliti kaj? — hej! In je čakal na priliko, čakal je sedemnajst let.

Volilci SLS!

V mariborski oblasti je naša skrinjica

1.

!! prva !!

Resnica o uvozu francoskega vina.

Naša država pripravlja trgovsko pogodbo s Francijo. Pogajanja glede uvoza vina so se vršila. Vendar pa so se ravno zaradi tega, ker je Francoska hotela tako uvozno carino, da bi lahko konkurirala domačemu vinu, vsa pogajanja razbila. Torej je vse, kar je nadalje o tem vedel poročati g. Petovar, samo izmišljeno in zdaj ne preti iz te strani prav nobena nevarnost. Mi o tej zadevi nismo pisali, ker nima pomena brez potrebe ljudi razburjati, ker se je itak že v naprej videlo, da naša država pogojuje, ki jih je stavila Francoska, ne bo sprejela in jih tudi res ni sprejela. Ker je torej v tem oziru ostal položaj neizpremenjen, je postopanje g. Petovarja golo varanje naših vinogradnikov! Tako jih že zlepa ni kdo za nos potegnil, kakor ravno g. Petovar na tem sestanku in pozneje v listih »Jutru« in »Domovini«.

Petovar je vedel za ta resnični položaj.

G. Petovarju bi se njegovo postopanje še moglo upravičiti, če bi on res še le zdaj, ko že zdavnaj ni več teh pogajanj, zvedel za celo reč. Če bi on še le zdaj klical na proteste, bi že itak bilo prepozno. Pa g. Petovar je vedel natančno, kakšen je resnični položaj. Kmetijski družbi v Sloveniji je bilo o tem poslano poročilo. Petovar je bil navzoč in je tu slišal, da ni s te strani nikake nevarnosti. Torej je Petovar v Ormožu namenoma drugače govoril, kakor pa je resnica. Njemu je bilo za to, da nepoučeno vinogradnikov izrabi za svojo volilno agitacijo. Upal je, da mu bo to uspelo posebno še, če izrabi okrajni zastop, ki mu je šel v toliko na roke, da je za njegov volilni shod razpošiljal vabila in dal zboru svoje ime.

Obsodimo — varalice ljudstva!

Ničesar ni tako ostudnega kot takole varanje, kakor ga je započel g. Petovar. Za nos vodi ljudi že zdaj pred volitvami, koliko bolj bi jih, če bi bil izvoljen! Naš narod, naš kmet posebno v ptujskem in ljutomerskem okraju, pa je ponosen. Tudi to Petovarjevo varanje bo primerno povrnil. Za vedno naj ostane to brezvestno postopanje Petovarjevo izgosano, da je vedoma varal svoje rojake! Nič ni vedel povedati o tem, ko jih je vabil na svoj vinski sejem, ki je le njemu hasnil, nič ni vedel povedati g. velikemu županu, svojemu pristašu, kar naenkrat kot strela iz jasnega pride s tem bavbavom med naše vinogradnike, da jih vara in prevari za njihove kroglice dne 23. januarja. Može volilci, varati se ne pustimo Obsodimo te varalice ljudstva, ki za vsake volitve izmišljujejo gorostasne laži, da z njimi begajo narod! Dan 23. januarja, dan volitev, na jbo sodni dan za te varalice slovenskega naroda!

Naključno je zapazil, da je Dobrovolski v gozdu pod Golico na ozki stezi nastavljal past za medveda in da vsak dan proti večeru hodi tja gledat, če se zverina ni ujela. Bartek se je na vse zgodaj tja prikradel, odstranil težko leseno kladlo od pasti in vlekel železo v goščo na drug kraj na stezi pod nizko pečino ter ga zakril tako, da ga ni bilo videti. Ako ne z desno, pa se je moral z levo ujeti Dobrovolski.

Vse si je lepo pripravil.

Legel je na pečini v borovničje in čakal. Ko je bil že čas, da bi Dobrovolski utegnil priti mimo, je Bartek goreče šepetal: »Sam Bog daj, da bi se ujeli! Ej! Bog daj, da bi se ujeli!«

Tako se je tudi zgodilo. Grozen, rezek krik je naznačeval Bartku, da se je izpolnilo, za kar je prosil Boga.

Tiho, kakor kuna, kadar se plazi k zajcu, se je pre-valil na pečini in pogledal s skale. Strašno ječeč si je Dobrovolski sklonjen prizadeval, da bi v železje, ki se mu je bilo zapičilo v meča, vtaknil puškino cev, da bi ga razkrehčil.

»Hej! Si že tu!« je šepnil Bartek.

In z enim samim skokom, kakor ris na divjo kozo, je planil gozdarju na hrbet.

Predno se je gozdar mogel zavedeti, mu je iztrgal puško iz roke in nož iz nožnice ter oboje vrgel proč.

Potem je skočil nazaj, potegnil samokres izza pasa, ker je bil puško pustil na pečini, ter mu pomeril v prsi.

»Dobrovolski, zdaj si moj!« je rekel.

Dobrovolski je prebledel in ustnice so se mu pričele tresti. Bartek pa je rekel:

»Ko sem prisegel pri svojem patronu in pri sv. Magdalen, nisi hotel verjeti, nedolžnega — naj sem bil kriv,

Socijalni demokratje in ljubezen do naroda.

SOCIJALISTI ZMERJAJO NAŠ NAROD ZA — VOLILNO GOVEDO!

Ker so po nekaterih okrajih tudi socijalisti postavili svoje volilne skrinjice, je potrebno, da se javno naznani, da so socijalisti v svoji »Delavski politiki« za Božič nazmerjali volilce in so jim med drugimi tudi dali naslov — volilno govedo. Ker socijalisti pišejo le za svoje ljudi, opozarjamo vse tiste, ki so jim nameravali zaupati svoje kroglice, naj tega ne storijo, sicer bodo takoj postali volilno govedo. Kdor torej noče biti volilno govedo, naj ne voli socijalistov, pač pa naj bo mož, pošten Slovenec in naj voli stranko slovenskega naroda: Slovensko ljudsko stranko.

SOCIJALISTI HOČEJO ZIDATI PEČ ZA SEŽIGANJE MRLIČEV.

Mariborski socijalisti so za »rešitev« delavskega vprašanja našli najboljšo sredstvo, to je — sežiganje mrličev. Zato so ustanovili posebno društvo, ki je začelo zbirati denar delavcev v ta namen, da se taka peč v Mariboru postavi. Ker pa se bi dali sežigati le socijalisti in morda še kak liberalci, jim svetujemo, naj tega ne storijo! Dne 23. januarja jim bodo volilci itak pripravili veliko pogorevščino — po vsej deželi. Politične mrliche bo naš narod ta dan sam požgal, da bodo pogoreli.

Od 16. do 23. januarja bo povodenj laži.

Naši demokratje in kmetijci vedo itak, da je njihova usoda zapečaten in da Slovenija ne bo zaupala svojega gospodarstva ne demokratom in ne kmetijcem. Zato bodo po posebno zadnji teden prišli z vsemi mogočimi in nemogočimi lažmi. Prava povodenj jih bo. Mi pa napravimo jez povodnji, ker sicer bi naredila večjo škodo slovenskemu narodu, kot pa jo je povodenj v preteklem poletju. Zato si zapomnimo sledeče:

1. Ne verujmo liberalnim listom, ne njihovim letakom, ne vabilom. Ne verujmo jim, če bi si izmislili še take podpise, katere znajo ponarejati, pa če bi brali svoj lasten podpis.
2. Skrbimo, da tudi drugi ne bodo verovali vsem tem lažem, ki vam jih bodo natrosili naši nasprotniki po vsej Sloveniji. Naš narod naj ne nasede varalcem!
3. Najboljši jez pa bo, če poskrbijo vsi krajevni odbori za podrobno agitacijo, ki se naj vsepovsod vrši posebno zadnji teden!
4. V nedeljo, dne 23. t. m., pa bo spet povodenj, a povodenj, sestavljena iz kroglice, ki bodo združene kot v mogočno reko pritekli iz skrinjice Slovenske Ljudske Stranke in odplavile blato laži, prevare in slabih naklepov in del centralističnih strank na gnojišče proti Beogradu. V Sloveniji pa bo prišla lepša pomlad poštenega dela in reda!

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Uzunovič krpa sedanjo vlado. Ker sta ministra Miletič in Simonovič odstopila, je bil Uzunovič zelo v zadregi. Če bi začel z novimi ljudmi mašiti te vrzeli v vladi, bi zopet nastajal spor glede oseb in nevarnost bi bila, da cela vlada razpade. Kako se temu izogniti? Uzunovič je stori vse, kar je bilo mogoče, da je pregovoril Miletiča in Simonoviča, da sta še dalje ministra. Ta zakrpana vlada, ki kaže še v dveh ministrstvih praznino, bo preživela pravoslavne božične praznike in bo počakala volitve dne 23. januarja. Dva dni nato, dne 25. januarja, pa bo stopila pred narodno skupščino in takrat bo, kakor bo, najbrž bode sedanje vlade konec.

Neprestan prepir med radikali in radičevci. Zadnji dni, ki so že itak bili precej nevarni sedanji vladi od radikalne strani, prinašajo zdaj nevarnost tudi od druge zave-

ali ne, a zate nisem bil — si me gnil v Levoč, s kopitom si me bil, — ali vidiš zdaj? Kaj bo s teboj?»

Vse prošnje in obljube niso nič pomagale gozdarju. »Hej, zdaj me ne boš več zalotil!« je odgovoril Bartek in izpolnil grozni načrt, o katerem je premišljeval, ko je past sem vlekel. Preteč gozdarju s pišto, mu je zvezal roke, morda z istim motvozom, s katerim ga je bil oni zvezal svoj čas, in ga zavlekel k visokemu mravljišču velikih črnih mravelj, ga privezal k drevesu ter mu usta zamazal z blatom in zavezal z robcem.

»No, zdaj pa le stoj tukaj do jutra, ko te tovariši pridejo iskat, gospod Dobrovolski iz Murovanske Lipnice. Mogoče da bo še kak volk pomagal mravljinčcem. Z Bogom! Vidiš, jaz te ne bom tolkel s kopitom, saj nisi živina, ampak človek.«

Šnel je pred njim klobuk in odšel.

Ko se je ob zori priplazil na ta kraj, da bi Dobrovolskemu, če bi bil še živ, s sekuro razklal črepinjo, ga je našel ogolodanega do kosti, očitno ne samo od mravljinčev, ampak tudi od volkov. Samo goli, krvavi kostnjak je visel na vrvec v razkopanem mravljišču, z eno golenico v okrvavljenih železnih obročih pasti, ki se mu je bila do kosti zajedla z zobmi. Bartek je odprl past, jo hitro potegnil na prejšnje mesto, privezal kladlo in napravil, kakor je bilo treba. Kostnjak Dobrovolskega pa je pustil na kraju, kjer je ležal, ničesar se ni dotaknil, niti pižga denarja, ki ga je imel pri sebi, prav ničesar, samo nekaj ogrskega tobaka je presul v svoj mehur in za tri strele smodnika iz njegovega rogu v svojega. Potem je prekrizal kostnjak, pa hop! v gozd, kar mu je sapa dala. Bežal je, dokler se ni zvečer ustavil v skalah nad Oravicami, spravil puško in šel nemudoma v vas, kakor bi šel gosi kupovat, kajti tam so jih redili mnogo in lepe. Rad bi bil kupil lepega gosjaka, pa je izbiral. . .